

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Cursus Biennalis Studii Canonici, Sive Succincta Et
Methodica Sacrorum Canonum Explanatio**

Engelhard, Johann Martin

Moguntiae, 1700

Titulus XV. De Frigidis maleficiatis & Impotentiâ coeundi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63255](#)

TITULUS XV.

De.

Frigidis maleficiatis & Impoten-
tiâ coeundi.

QUÆRES 1. An & cur impotentia dirimat matrimonium? Respond. Quamvis ex *nuptias ff. de Reg. Iur.* notum sit quod matrimonium consensus faciat non concubitus; tamen cum finis matrimonii duplex sit, remedium concupiscentiæ & generatio proli, adeoque contrahentes sibi mutuò tradere debent corpus in ordine ad actus conjugales, ideo inter eos, quorum alterius corpus ad tales actus aptum non est, iritum est propter impotentiam h.t. explicandam.

QUÆRES 2. Quotplex sit impotentia? Resp. Impotentia alia est ad generationem, quando scil ex copula etiam perfectâ ob seminis licet veri infœconditatem, senium personæ, vel naturæ frigiditatem aut aliundè provenientem sterilitatem se qui non potest generatio proli; alia autem est ad copulam, dum videlicet vir cum maliere coire, aut copulam habere non potest. Alia item perpetua est, quæ sine miraculo, vitæ periculo aut gravi peccato tolli nequit; alia temporalis tantum, quæ absque miraculo, arte medica, vel mediis licitis auferri potest & ceterari; alia denique absoluta est quæ est respectu omnium alterius sexûs personarum ita ut cum nulla coire queat; alia respectiva, quæ est tantum respectu unius aut alterius personæ.

QÆRES

QUÆRES 3. Quænam ex his impotentiaæ speciebus matrimonium dirimat? Respond. Ea sola, quæ perpetua est, ex quacunque demum causa proveniat, cum aduersetur finis matrimonii; respecliva autem, & temporalis matrimonium non impediunt, uti nec impotentia ad solam generationem, quod de parentibus S. Joannis & aliis sterilibus pater, cum enim hi ad copulam potentes sint, à matrimonio arceri non debent; unde lex Iustia viros sexagenarios & fœminas quinquagenarias à conjugiis repellens, non tantum judicio Ecclesiæ, sed & imperatoriæ auctoritate sublata est. *I. sancitum Cod. de nupt.* quæ sexibus, cujuscunque ætatis sint, matrimonium permittit, iis solummodo exclusis, qui ad actum conjugalem penitus & perpetuo sunt inhabiles.

Dices primò, Finis matrimonii est generatio proli; atqui iste cessat in sterilibus & infœcundis, Ergo & matrimonium. Respond. Finis iste cessat per accidens, non per se;

Dices Secundò, Si infœcundis & senibus permisum fit ad vota transire, idem Eunuchis, utroque testiculo carentibus permisum erit. Respond. N. Sequelam senes enim & infœcundi emittunt venum semen, licet ob senium aut aliam causam ad generationem proli inceptum, Eunuchi autem ob impossibilitatem seminationis impotentes sunt ad copulam perfectam, adeoque ad matrimonia non admittendi. videantur Litteræ Sixti. V. expeditæ in forma Brevis ad Episcopum Novar. 27. Junii 1587. quæ incipiunt. Cum frequenter.

QUÆRES 4. An & impotentia superveniens

niens matrimonium dirimat? Respond. Negat. Sed ante contractum matrimonium existens; Cuius probatio si statim haberipossit, matrimonium mox irritum declarari debet; quod si probatio parata ad manum non sit observari debebit dispositio cap. 5. 6. 7. h.t.

TITVLVS XVI.

De

Matrimonio Contracto contra interdictum Ecclesiæ.

QUÆRES. Quænam sint impedimenta matrimonii impeditia tantum? Respond. plura olim fuisse hodie autem quinque potissimum in usu esse hoc versu comprehensa

Interdico, dies, crimen, sponsalia, votum.

Primum igitur impedimentum est interdictum Ecclesiæ, si nimirum à Judice Ecclesiastico puta Pontifice, Episcopo vel etiam parocho ex justâ causâ matrimonium ad tempus prohibeatur; qualis causa erit suspicio latentis impedimenti, vel non vanus timor gravium rixarum inter parentes, & metus scandali. **Scundum** est dies, id est, tempus feriarum, quo nuptiarum solemnitates prohibentur à jure, cuiusmodi tempus ab adventu usque ad diem Epiphaniæ, & à feria quartâ cinerum usque ad octavam paschatis inclusivè. **Tertium**, est crimen, quod est septuplex. 1. Incestus sive concubitus cum consanguineis uxoris suæ, olim in quarto, hodie factâ à Tridentino affinitatis illegitimæ restrictione, in secundo gradu. *cap. i. de eo qui cognovit consang. uxor.* 2. Raptus sponsæ alterius *can. statutum c. 37. qnaest. 2.* 3. Uxo-